

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2021 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI RNs 450/20 wszczętej na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W., Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie ustanowił kuratora w osobie radcy prawnego R. R., prowadzącego Kancelarię Radcy Prawnego, ul. (...) lok. (...), (...)-(...) W., celem reprezentowania nieznanych z miejsca pobytu I. D., I. H., V. I., O. K., V. K., V. K., V. K., V. K., M. K., I. L., W. L., V. N., A. O., V. S. i D. Y. w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. w przedmiocie podlegania uczestników obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i wysokości podstawy wymiaru składek z tytułu wykonywania w Polsce umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Postanowienie to stało się prawomocne z dniem 24 lutego 2021 roku.

W piśmie z dnia 14 czerwca 2021 roku (data prezentaty Biura Podawczego) kurator R. R. wniósł o przyznanie wynagrodzenia za pełnioną funkcję w postępowaniu administracyjnym w wysokości prawem przewidzianej wskazując, iż pełnił funkcję kuratora dla 15 stron postępowania. Do wniosku kurator dołączył pismo z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dot. jego wniosku o przyznanie wynagrodzenia za pełnioną funkcję w postępowaniu administracyjnym oraz wskazał, że w złożonym przez niego wniosku o przyznanie wynagrodzenia dla kuratora powołał się m.in. na Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 lutego 2016 r. III AUa 161/15, który statuuje, iż wynagrodzenie przedstawiciela dla nieobecnej strony postępowania administracyjnego jest kosztem postępowania administracyjnego (k. 1 wniosek). W powyższym piśmie wskazano, że postępowanie prowadzone przed sądem powszechnym, w którym Sąd ustanawia kuratora dla nieznanych z miejsca pobytu uczestników jest postępowaniem cywilnym i w związku z powyższym wszelkie dyspozycje w zakresie wynagrodzenia kuratora są podejmowane wyłącznie przez sąd rozpoznający daną sprawę i wydanie rozstrzygnięcia w tym zakresie podlega zatem kognicji Sądu prowadzącego sprawę na wniosek kuratora (k. 2 pismo).

W odpowiedzi na wniosek kuratora o przyznanie wynagrodzenia z dnia 10 września 2021 (data stempla pocztowego) Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. wskazał, iż odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyła postępowanie sądowe. Zgodnie z art. 477⁸ k.p.c. sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych po przekazaniu przez organ rentowy odwołania do Sądu stają się sprawami cywilnymi i z chwilą, gdy sprawa zawiśnie przed sądem, toczy się już w trybie procesu cywilnego. Wobec powyższego zdaniem organu nie ma podstaw do powoływania kuratora na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, ponieważ decyzja od której wniesiono odwołanie do sądu powszechnego jest decyzją ostateczną, która kończy postępowanie administracyjne. W związku z powyższym kurator powołany przez Sąd, w sytuacji kiedy toczy się postępowanie sądowe w przedmiocie rozpoznania odwołań od decyzji ZUS może zyskać wynagrodzenie wyłącznie na podstawie przepisów k.p.c., tj. po zasądzeniu takiego wynagrodzenia przez Sąd (k. 6 pismo).

Z uwagi na treść pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. Sąd zarządzeniem z dnia 29 grudnia 2021 roku zwrócono się do wnioskodawcy R. R. o sprecyzowanie w terminie tygodniowym wniosku poprzez wskazanie czy wnosi o przyznanie wynagrodzenia za pełnioną funkcję kuratora dla nieobecnych uczestników postępowania w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. czy też w ewentualnym postępowaniu sądowym czy też za oba te postępowania. Ponadto zwrócono się do wnioskodawcy R. R. o wskazanie czy na podstawie postanowienia z dnia 8 lutego 2021 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VI RNs 450/20 reprezentował nieobecnych również w ewentualnym

postępowaniu sądowym. Poinformowano również wnioskodawcę, że jak wynika z utartej już linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, wynagrodzenie kuratora ustanowionego przez sąd powszechny w postępowaniu administracyjnym należy do kosztów postępowania administracyjnego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 1989r, III CZP 117/88, OSNC 1990/1/11) oraz, że tożsame stanowisko w sprawie zajął Sąd Okręgowy w Warszawie w orzeczeniu z dnia 10 października 2019 roku, sygn. akt VI Ca 811/18. Ponadto zwrócono się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. o wskazanie w terminie tygodniowym czy postępowanie administracyjne prowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. w przedmiocie podlegania wymienionych w piśmie uczestników zostało prawomocnie zakończone i zwrócono się o wskazanie czy w sprawie tej było prowadzone również postępowanie sądowe i o wskazanie czy na podstawie postanowienia z dnia 8 lutego 2021 r. wydanego przez tut. Sąd w sprawie o sygn. akt VI RNs 450/20 kurator R. R. reprezentował nieobecnych również w postępowaniu sądowym. (k. 11 zarządzenie).

W odpowiedzi na powyższe wezwanie Sądu w piśmie z dnia 17 stycznia 2021 roku (data prezentaty Biura Podawczego) kurator R. R. oświadczył, że jego wniosek dotyczy wynagrodzenia za postępowanie administracyjne (k. 15-16 pismo wraz z załącznikiem)

W odpowiedzi na wezwanie z dnia 29 grudnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. wskazał, iż postępowanie administracyjne prowadzone przez organ rentowy wobec uczestników postępowania zostało zakończone i w stosunku do żadnego z ww. uczestników nie było prowadzone postępowanie sądowe (k. 18 pismo).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek kuratora o przyznanie mu wynagrodzenia należało oddalić.

Stosownie do treści przepisu art. 179 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego organ państwowy, który ustanowił kuratora, przyzna mu na jego żądanie stosowne wynagrodzenie za sprawowanie kurateli. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub z majątku osoby, dla której kurator jest ustanowiony, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie pokrywa ten, kto żądał ustanowienia kuratora.

Jednakże, jak wynika z utartej już linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, wynagrodzenie kuratora ustanowionego przez sąd powszechny w postępowaniu administracyjnym należy do kosztów postępowania administracyjnego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 1989r, III CZP 117/88, OSNC 1990/1/11). Tożsame stanowisko w sprawie zajął Sąd Okręgowy w Warszawie w orzeczeniu z dnia 10 października 2019 roku, sygn. akt VI Ca 811/18.

Należy mieć na względzie, iż w tego typu sprawach sprawowanie kurateli ma ścisły związek z konkretnym postępowaniem administracyjnym, co uzasadnia zaliczenie wynagrodzenia kuratora do kosztów postępowania administracyjnego. W tej sytuacji zastosowania nie znajduje przepis art. 179 § 1 k.r.o.

Tym samym, to organ administracyjny prowadzący postępowanie winien ustalić i wypłacić ustanowionemu kuratorowi wynagrodzenie za pełnioną funkcję kuratora dla nieobecnych uczestników postępowania.

Koszty postępowania obciążają Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyżej przytoczone okoliczności, należało orzec jak w sentencji.

(...)